

Ο ΠΩΣ είχε γνωστό, ο Σαίξπηρ, ο μεγάλος ποιητής της Αγγλίας, ήταν εξαιρετικά πονόρριχος και κάθε φορά που του παρουσάζονταν ευκαιρία να εφευρεθεί έναν άνθρωπο, δεν την άφηνε να πάει χωρίς.

Ένοιωθε όμως έντελώς ξεχωριστή ευχαρίστηση, όταν μπορούσε να φανεί χρήσιμος σε νέους που είχαν όρεξη να εργασθούν και φανόνοτουσαν άξιοι επιστητήριες. Τότε ο ποιητής έκανε ότι του ήταν δυνατόν για να τους βοηθήσει.

Έτσι, δηγοούνται πως κάποτε, ένας άγνωστος νέος παρουσιάστηκε στο σπίτι του ποιητού και ζήτησε να του μιλήσει.

—Κύριε Σαίξπηρ—είπε ο νέος—ή απέλυσία μ' έφερε στην ανάγκη να ζητήσω να σας ιδώ. Σας είναι άγνωστος έντελώς, δεν γνωρίζετε καν τ' όνομά μου, κ' έν τούτοις έρχομαι να σας ζητήσω χρήματα!...

Ο Σαίξπηρ, παραξενεμένος, παρακάλεσε τον νέο να εξηγηθή καλύτερα.

—Ακούστε—είπε ο νέος—τι μου συμβαίνει. Δεν έχω καθόλου περιουσία και είναι ένας καλύτερος υπάλληλος του Τελωνίου. Άλλά ο έρωας δεν λογαριάζει πλούτη. Άγαπώ, κύριε Σαίξπηρ, να, λατρεύω την ωραιότερη και καλύτερη κοπέλλα του κόσμου!... Κι' αυτή μ' αγαπά!... Άλλά επειδή είναι φτωχός, ο πατέρας της άρνείται να με κάνει γαμπρό του!...Σας θεβαίνω, λοιπόν, πως άν η Τζένη δεν γίνει γυναίκα μου, θα σκοτωθώ... και τότε θα πεθάνω κι' αυτή από λύπη... Σκεφθήκατε μήπως να' αϊτοκτονήσουμε μαζί!...

—Μά... Ό! φώναξε ο Σαίξπηρ.

—Άόστο, κύριε! Η Τζένη ή ίδια μου πρότεινε αυτή τη λύση, ύστερα όμως σκέφθηκε καλύτερα...

—Αυτό ήταν και το φρονιμότερο! τον διέκρινε ο ποιητής.

—Σκεφθηκε πως στη Γαλλία, εξακολούθησε ο νέος, ζή κάποια θεία της, που την αγαπά πολύ, και ότι κοντά της θα βρούσαμε ασύλο... Για να φύγομαι όμως μάζε χρειάζονται χρήματα!...

—Και ήλθατε σε μένα, για να σας βοηθήσω για να κλεψτήτε; φώναξε ο Σαίξπηρ με αγανάκτηση.

Μόλις άκουσε ο νέος αυτή την άρνηση, χλωμιασε και άμυλητος σηκώθηκε να φύγει. Τόση άδωος ήταν ή απέλυσία του, μόλις εϊδε να γίνεται ή τελευταία του έλπιδα, ώστε δεν μπορούσε να κάνει ένα θύμα και σωφίστηκε πάλι στην καρέλλα του.

Κατόπιν με άλλωσιμένη φωνή είπε:

—Κύριε, ένόμιζα πως εσείς, ο μεγάλος ποιητής που ξέρετε τόσο καλά να περιγράφει τους πόνοους της άγάτης, θα μπορούσατε να καταλάβετε τη δυστυχία μου. Γι' αυτό τόλμησα να έλθω σε σας για βοήθεια. Έξανα λάθος, και σας ζητώ συγγνώμη! Θα πραγματοποιήσουμε την πρώτη μας άπόφαση!...

Ο νέος μιλούσε με τόσο ψυχικό πόνο, ώστε ή εύάσθητη ψυχή του ποιητού συγκινήθηκε.

—Ακούστε, νέε μου, είπε τότε ο Σαίξπηρ, ίσως ο πατέρας της κόρης να μην είναι τόσο άδιάλλατος όσο φαντάζεσθε. Δεν μπορώ θεβαίνω να σας βοηθήσω σε μιά πράξη που τιμωρείται άνάστηρά από τον Νόμο, μπορώ όμως να αναλάβω να λιγίσω το πείσμα του τρουερού αυτού πατέρα!...

—Ό! κύριε, έκανε ο νέος μ' ένα θλιμμένο χαμόγελο, άμυβόλλω πολύ άν ή εύγλωττία σας θα κατορθώσει να κάνει αυτό το θαύμα!...

—Ε, λοιπόν! Άφήστε με να δοκιμάσω και σε είσοι τέσσερες ώρες θα λάβετε μίαν άπάντην.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ο φτωχός έρωτευμένος νέος. Ο άδωσιμπος πεθερός. Η μεσεκθέσις του Σαίξπηρ. Η τραχύς λίρες. Επειτ' από χρέονια. Το προσκύνημα της άγγλικής αύλης στο σπίτι του Σαίξπηρ. Οι δύο άγνωστοι επισκέπται. Γαμπρός και πεθερός, κτλ.

—Μά τώρα δεν είπατε πως τριακόσιες γινάρες είναι ζάτι;

—Ναι, τό είπα και τό τονίζω!

—Άφού λοιπόν ο νέος έχει αυτό τό ποσό, μπορείτε να του δώσετε την κόρη σας.

Ο έπιπορος κόνιωσε τό κεφάλι του με άμφοβόλια.

—Σας θεβαίνω, λοιπόν, εξακολούθησε ο ποιητής, πως αύριο ο νέος θα σας παραδώσει αυτό τό ποσό. Μόνον σας παρακαλώ να μου επιδροφέτε να του άναγγείλω μόνον μον την καλή αυτή είδηση!...

—Έχετε τό λόγο μου, άποκρίθηκε ο έπιπορος νυχιμένος. Τριακόσιες γινάρες οικονομεί!... Μά άν είναι έτσι, αυτός ο νέος σίγουρα θα πρόκόψει... Καί, μύ την πίστι μου, θα τον βοηθήσω!...

Ο Σαίξπηρ έφυγε χαρούμενος. Η νίκη του αυτή ήταν πολύ τίμη για' αυτόν άπ' όλους τους συγγαμικούς θριάμβους του. Τό θρωότερο άδωος σ' όλη αυτή την ύπόθεσι, ήταν πως ο Σαίξπηρ δεν άπέδρετι έκείνη τη στιγμή ούτε μιά γινάρα από τις τριακόσιες που ύποσέθηεν στον έπιπορο. Άλλά ο ποιητής δεν στενοχωριόταν για τέτοια μικρά ζητήματα. Πήγε άμέσως σε διαφόρους φίλους του, και μέσα σε λίγη ώρα δανείστηκε τό ποσόν που τό χρειαζόταν.

Την άλλη μέρα τό έδωσε στον έπιπορο, ο οποίος επειτ' από λίγο καιρό πάντοτε την κόρη του με τον άγατημένο της.

—Μπορώ να πώ, έλεγε κατόπιν ο Σαίξπηρ, πως ή νίκη μου αυτή μου προκάλεσε εξαιρετική ευχαρίστηση, γιατί μεταχειρίσθηκα όλο τό διπλωματικό ταλέντο μου για να την κερδίσω. Άν εξακολούθησω άδωος να κάνω τέτοιου είδους προξενείες, θα βρεθώ πολύ γρήγορα στην πύαλα!...

Πέρασε καιρός από τότε, και ο Σαίξπηρ είχε λησιμονήσει έντελώς από τό έπεισόδιο. Ο ποιητής ζούσε τώρα άποτραβηγμένος στη γενέτειρά του, στο Στράτφορντ. Έκει, στο σπίτι του, δεχόταν τους φίλους του και όλα τά εξέχοντα πρόσωπα της εποχής του, που πήγαιναν να τον επισκεφθούν. Γιατί έκείνο τον καιρό, στην άριστοκρατία της Άγγλίας έθεωρείτο ως ένα έπιβεβλημένο καθήκον, να πηγαίνουν κάθε τόσο οι εύπατριδοι και να επισκέπτονται τον άγατημένο τους συγγαμεία. Στην αυλή του 'Ιακώβου Α' συνήθιζαν να λένε συχνά:

— Πάμε στο Στράτφορντ να επισκεφθούμε τον «Δία»!...

Και άμέσως σχηματιζόταν δόλοκληρο καραβάνι, που ξεκινούσε για τον «Νιού-Πλέις» (τό σπίτι του Σαίξπηρ).

Οι άριστοκρατία έκδρομείς, κατά τό διάστημα της διαμονής τους στο Στράτφορντ, σκόρπιζαν άφρονα χριμάτια, κ' έτσι οι συμπόλιται του Σαίξπηρ είχαν ένα λόγο προσέσοτερο για να τον ευγνωμονούν.

Μιά μέρα, ο λόρδος Πέμπροκ και ο κόμης του Μονγκόμερν, δύο από τους πλουσιωτέρους άρχοντας της Άγγλίας, έφθασαν ξαφνικά στο «Νιού-Πλέις» με δόλοκληρη συνοδεία από κυρίες της Αυλής και νεαρούς άρχοντας. Όπως ήταν έπόμενο, όλη ή μικρή πόλις του Στράτφορντ άναστατώθηκε. Τά ξενοδοχεία δεν χωρούσαν πια όλον αυτόν τον κόσμο, και πολλοί αναγκάστηκαν να νοικιάσουν δωμάτια στα σπίτια των άστών. Συγχρόνως, οι διάφοροι εύπατριδοί της περιφέρειάς, μόλις έμαθαν την άφιξη της άριστοκρατίας της πρωτεύουσας στο Στράτφορντ, έπεσαν κ' αυτοί να πάνε εκεί.

Μπορεί να φαντασθή κανείς τί έγινε τότε! Τό «Νιού-Πλέις» έμοιαζε με καμιά νεοσύστατη βασιλική Αυλή. Ο Σαίξπηρ, σασισιμένος από τό πλήθος των επισκεπτών, τους δεχόταν με τό χαμόγελο στα χείλη, κ' έκανε ότι μπορούσε για να περιποιηθή όλον αυτόν τον κόσμο.

Τό βράδυ, ή άφρόχρομα της άγγλικής κοινωνίας ήταν συγκεντρωμένη στα σαλόνια του Σαίξπηρ, και ο ποιητής χαρούμενος και κοκκακένος για την τόση έκτίμησι και άγάπη των συμπατριωτών του, άπήγγειλε τά ωραιότερα μέρη του τελευταίου δράματός του, της «Τρικυμίας». Οι άκορατά, μαγευμένοι, άκούγαν με προσοχή τους ύπερόχους

Ο Σαίξπηρ

στίχους, όταν ξαφνικά ένας θόρυβος διέκοψε την απαγγελία.

Στην είσοδο του σπιτιού άκουγότουσαν φωνές:

— Έρχομαστε από το Μαδράς... Έλεγε κάποιος. Κατάλαβαίνετε!... Μάλιστα, τέσσερες χιλιάδες λεύγες από το Λονδίνο! Αιτός απ' εδού, είνε ο κ. Χέιλς, ο πεθερός μου, κι' εγώ ήμια ο Πέριανς, ο γαμβρός του. Θέλουμε να ιδούμε τον κ. Σαΐξτηρ!...

Οι κτηρότες προσπαθούσαν να μπλοκάρουν τους δύο ξένους να μπούν στο σπίτι. Αλλά όμως με κερικά σπρωξίματα δεξιά κι' αριστερά, κατόρθωσαν να εισχωρήσουν στο σαλόνι όπου βρισκότουσαν συγκεντρωμένοι μένοι οι μεγιστάνες της Αδλής του 'Ιαζόβου Α'. 'Ο νεώτερος ήταν ένας άντρας ως τριάντα χρονών, συγκερατούσε έναν γέρο, που στεκόταν καλά άκονια, αλλά που φανόταν, έκεινη τη στιγμή, τρομερά αστασιμένους από την άρχοντική εκείνη συγγέντρωσι.

— Ελάτε, πεθερέ μου, φώναζε ο νέος. Είνε απλούστατο, Θεέ μου!... Μόλις μάθει ο κύριος Σαΐξτηρ, πώς εγώ, ο Τζέιμς Πέριανς, έβανα τέσσερες χιλιάδες λεύγες και ότι σεις, ο κ. Χέιλς, ήλθατε ελιτήρες από το Λονδίνο, για να τον έπισκεφθούμε, δέν μπορεί παρά να μάς δεχτεί!...

'Ο Σαΐξτηρ δέν είχε αναγνωρίσει τους δύο ξένους και πλησίασε για να τους ρωτήσει τι θέλουν. Μόλις όμως έφτασε κοντά τους, ο νεώτερος, ο Πέριανς, τον αγκάλιασε και άρχισε να τον φιλάει, φωνάζοντας συγχρόνως:

— Σοτήρα μου! Ενεργέτη μου!... Εδωχριστώ τον Θεό που σάς ξαναβλέπω!... Ελάτε, πεθερέ μου, φιλήστε τον... Έβανα τέσσερες χιλιάδες λεύγες για αυτό το σκοπό!...

— Πέριανς! Πέριανς!... Ηούρασε!... Έλεγε ο πεθερός. Μη παρεκτρέπεται έτσι! Βέβαια, χροεστιάς στον κ. Σαΐξτηρ την τιμή που είσαι γαμβρός μου!... 'Αλλά τι διάβολο, ήσουν έρωτευμένος!... Έπειτα είγες μαζέφει από την έργασια σου τριακόσιες γινιές. Είνε κάτι τι κι' αυτό! Καλή είνε η εύγνωμοσύνη, αλλά μη ταπεινώνεται τόσο πολύ!...

— Χά! χά! χά!... Μά δέν ξέρεις τίποτε, πεθερέ μου, γιατί δέν σου είπα ποτέ την αλήθεια!... Λοιπόν μάθε πως αυτές τις τριακόσιες γινιές μωβ τις έδωσα ο κ. Σαΐξτηρ. Δέν είχα δεκάρα τσακιστή, τότε!...

Στο διάστημα αυτό ο Σαΐξτηρ προσπαθούσε να θυμηθεί ποτ' είχε ιδη αυτούς τους δύο ανθρώπους. Τέλος θυμήθηκε τον νεαρό έρωτευμένο υπάλληλο του Τελωνείου. Προσπάθησε να καταπράνη την έξαρση του νέου, να μετριάζη τον ένθουσιασμό του και την υπερβολική εύγνωμοσύνη του. Του ζάκονε όμως! 'Ο Πέριανς εξακολουθούσε να φωνάζει:

— Έβανα τέσσερες χιλιάδες λεύγες! Έρχομαι από το Μαδράς! 'Α! βλέπω πως με αναγνωρίζετε τώρα! Λοιπόν, σέ σάς όφείλω το ότι ξεκρίδια έβανό χιλιάδες λίρες στερόλινες!...

Οι φίλατρίδα που ήσαν συγκεντρωμένοι στο σπίτι του Σαΐξτηρ, παρακολούθουσαν με έξαιρετικό ένδιαφέρον όλη αυτή τη σσηνή.

— Ελάτε, φίλοι μου, είπε τότε ο Σαΐξτηρ, που άρχισε να στενοχωριέται μ' αυτή τη φασαρία, ελάτε ν' αναπαυθήτε, ύστερα από το κοπιαστικό ταξείδι σας. Ελάτε μαζί μου στην τραπεζαρία να σάς προσφέρω κάτι!...

Ένώ οι δύο ξένοι άπομακρυνότουσαν με τον Σαΐξτηρ, ο κύριος Μονχόμερν είπε δυνατά:

— Κι' έτσι τελειώνει η κωμωδία!...

Δέν χρειαζότουσαν όμως περισσότερα για να εξαγοιωθή ο αγαθός νέος.

— 'Α! φώναζε, έτσι λοιπόν! Νομίζετε πως παίξω κωμωδία; Τώρα λοιπόν θα ιδήτε... Νά! νά! νά!...

Ξεκοίλωσε το σακκάκι του και από δύο πελώριες πέτινες τσέπες, που ήσαν προσαρμοσμένες σέ μια ζώνη, άρχισε να βγάλλει χοντρές όλόκληρες από λίρες και να τις ρίχνη άπάνω σέ μια κονοδόλα.

— Αιτές ή λίρες είνε κωμωδία, κύριοι; 'Όχι, ή!

'Ετσι πληρώνει ο Πέριανς τη χρέη του!... Κύριε Σαΐξτηρ, ή τριακόσιες γινιές σας πολλαπλασιάστηκαν σάν τους ήλιους και τ'α φάρια που μοίρασε ο Χριστός στα πλήθη!...

'Ο Σαΐξτηρ με κόπο κατόρθωσε να παρασιγή τον νέο και τον πεθερό του στην τραπεζαρία. Ύστερα από λίγη ώρα, ο ποιητής παρασιάστηκε, κρατώντας από το χέρι τους δύο ξένους του:

— Μιλιάδες και μιλόρδοι! είπε. Οι αξιότιμοι κ.κ. Χέιλς και Πέριανς θέλησαν να μ' ευχαριστήσουν για κάποια εκδούλευσι που τους είχα κάνει άλλοτε, και προσφέρουν ένα άρκετο γενναίο ποσό για τους φτωχούς της άγαπημένης μου πόλεως Στρατόρφορ. Αιτό είνε όλο!... Ελευτρήματ' μου να σάς παρουσιάσω τους δύο αυτούς καλούς φίλους μου, και σάς ζητώ συγγνώμη γιατί δέν το έβανα έξ άρχης!...

Τά λόγια αυτά του Σαΐξτηρ τά υποδέχτηκαν ένθουσιασδεις έπισημημίες έξ μέρους των συγκεντρωμένων εύγενών.

ΕΚΚΕΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στ' άνερό μου, της Κύπρου είδα τη ζώνη...
Θάνα τέχνης, ό διαμάνς μαυδρίας!
Χρυσάμνια τά πέδιλα που έφύρε
της Αδλής.

Αγαπημένα έβασάζαν τά λογιά τους
που έχρατούσαν τό πόδι με καιάρι!
'Ασπρες νύμφες! Τό στήμα, ή θοορά τους
όλο ζώνη!

'Η κορηή της... Πώς να την ίστωρήσει!
Ήταν άκονια να την καιό-άνταρξάσει,
αίρε πίστη λαγύθησι στο ζώμα!...
'Α! Ήσαν πτώμα!

ΤΟ ΑΣΡΑΧΤΙ

Χάριτες! Μοσές, με τό χέρι τό τρανταχό-όλενο,
μαζέ μου τώρα τραγουδήστε τη χαρά που νοσώσω.
Κοντά στο τράκι μου ζυγώστε... Δεστε με τί κλάδο!
... 'Αδράχτι φιλτισμένο!

Για μένα τάζει στείλι απ' την Αίγυπτο ό άδερφός μου!
Φωσάματα λένα μ' αυτό θα κάνω περισά,
όπως της Αίγυπτου τά πλώσιμα κείνα τά χρυσά,
είν' έννοια και καιάσις μου.

'Ενός' εγώ θα ήφαινο τό πολύτιμο πανί,
ό νους κι' ό λογισμός μου, θράδι να προί διά τρέψη,
στών άδερφό μου και στη μάχισσα μελαχροινή
που σπλάβο της τόν έχει!...

ΝΥΧΤΕΡΙΝΟ ΑΓΕΡΙ

Ήτανό τον σκεπτικό μου, κι' ανάλαμρα πετώντας,
έρχετ' από την Πέριαν, στής νύχτας τη γαλήνη,
τό 'Αγεράκι μ' ερωδίες, ύπνο γλυκό σκεπτόντας
πάνω απ' τη Μυτιλήνη.

Φανόταν στην 'Ανατολή ως τώρα έν' άστέρη
και αγαλά δινάμισσε τό φως του ήρωαίωνα...
'Αγά-αγάλα γύρω τον βγαίνον σέ χίλια κρη,
άστέρη ένα-ένα.

Και τ' άγεράκι τ' απαλό βγαίνει απ' τ' άερογάλλι
κι' ή μοιρη Νύχτα αγαλή, προβάλλει απ' τά όρη.
'Αναζητάει τό παιδί της μάνας την άγκάλη
κι' ό νηος την ώρηα ζώνη!...

ΜΟΝΑΧΗ...

Μ' όφηκανε μονάχη... Ρόδα δέν βλέπω πεία.
'Εμα για με είν' όλα... Κάμποι, θοινά και θράζα.
'Ατής... 'Ανατορία... 'Ολες στη ξημετιά,
κι' εγώ εδού... μονάχη!

... 'Ανθόκόλλα νιτάζω προς τό γιαλό διοχυσμένα.
'Εχει ό Βοηθάς σαρώσει τά όμορφα λουλούδια μου.
Μ' άν όλα μου ζωήσαν, θα μέινον τά τραγουδία μου,
κι' όσοι στερνά τάζουσιν, θα θυμηθόν κι' έμένα.

ΠΕΡΑΣΑΝ ΧΡΟΝΙΑ...

Πέρασαν χρόνια και χρόνια απ' τη μέρα που σ' είδα
(Στην 'Αττίδα)
Κείνη τη μέρα που ζώνη σέ θόπρα μικρή,
κι' όλα μου γέλασαν γύρω... ή άγάτη... ή έλλάδα!...
... Τώρα, μου μένει μια ένθιμηνό μόνο μικρή.

Πέρασαν χρόνια και χρόνια, και όμως άκόμα,
έμεινε πάντα, σάν πρώτα, παιδί ταπεινό...
...Μ' έχει, για χρόνια, γελάσει τό πάνω σου στάμα,
μ' έχεις ξεχάσει... μ' άκόμα εγώ δέν ξεχνώ!...

ΚΑΡΙΠΟΣ ΤΗΣ ΜΗΛΙΑΣ

...Τη νύχη τραγουδήσετε!... Τό Μήλο που γελά
(Έπιθαλάμιο)
και κοκκινίζει άφθαστο στο πυό ψηλό κλαδί!
Πώς δέν τό τρώγης κανείς; Τάχα δέν τάζει 'δη;
...Τό είδε, μά δέν τόλμησε... Ήτον πολύ ψηλά.

Μόνο γαμπρός που θάμιαζε τόν 'Αχιλλέα στα κάλλη,
θα ταίριαζε τέτοιο κοριμ να πάρη στην άγκάλη!
(Μεταφρ. Α. ΚΑΡΑΚΑΣΗ)

(* 'Ενωσε την Δορίχη.